

Complexnummer: 526639

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

D'Erp

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

526637, 526640, 526641, 526642, 526643, 530016

Woonplaats

Baarlo

Gemeente

Peel en Maas

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Baron van Erplan 1, 5991 BM te Baarlo

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het kasteel en zijn directe omgeving liggen op een Maasterras dat lager ligt dan de dorpskern. Het terrein wordt mede bepaald door de Kwistbeek en de Bosbeek. De Kwistbeek loopt aan de voet van het hoge terras waarop het dorp ligt, de Bosbeek stroomt veel lager, in een oude stroomgeul van de Maas. Op de plaats waar de Kwistbeek het Maasterras verlaat is een watermolen geplaatst die gebruik maakt van het verval van 1,10 m. Aan de voet van het hoge terras waar kerk en markt gelegen zijn, ter plaatse van de wasplaats, treedt kwel op (de Sprunk). In de 20ste eeuw is de loop van de Bosbeek omgeleid naar 'de Sprunk'. Samen met het kwelwater kon het schone water van de Bosbeek hier door de dorpelingen gebruikt worden.

De HISTORISCHE BUITENPLAATS D' ERP of de Borcht te Baarlo vindt zijn oorsprong in de Middeleeuwen. De oudste vermelding van het kasteel dagtekent van 1326. Het goed was een leen van de Gelderse hertog. Uit die tijd zou de onderbouw van de poortoren (aan de noordwestzijde) dateren, die in de 15de eeuw in mergel is verhoogd. Voorts bevond zich aan de zuidoostzijde van het complex een donjon. In 1578 werd het kasteel door brand verwoest. Het herstel vond onder Sybert van Eyll vanaf 1598 plaats. De donjon werd niet herbouwd, de ingang door de poortoren werd gedicht; de toegang werd verlegd naar de zuidvleugel, waardoor er een directe relatie met de economiegebouwen aan die kant tot stand gebracht werd. Van na 1600 dateert ook de vleugel aan de noordkant van het kasteel, die op een 18de-eeuwse opmeting 'Nederhuis' wordt genoemd, alsmede de poort met de economiegebouwen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Pas vanaf de 18de eeuw is er weer sprake van bouwactiviteit. Eigenaar Johan Baptist Joseph de Bierens liet aan de oostkant aan het vroeg 17de-eeuwse 'Nederhuis' een gedeelte bijbouwen, waarmee de nog steeds bestaande opzet van vier vleugels rond een binnenhof voltooid was. In de loop van de 19de eeuw werd de binnenplaats van aanbouwen voorzien. Deze zijn bij de restauratie in de jaren zeventig van de 20ste eeuw ongedaan gemaakt. Toen werden ook weer de brug en toegang door de poorttoren hersteld.

Uit een landmeterskaart van 1752 blijkt de situatie ter plaatse: het kasteel ligt binnen een eigen omgrachting. Ook het met bomen beplante voorterrein ligt binnen een omgrachting, die gevoed wordt door de Kwistbeek. Dit terrein, in 1664 'den nyen boogaert' genoemd, heeft die functie tot 1962 behouden. Op de noordwestelijke punt is de watermolen gesitueerd (zie hiervoor onderdeel 5). De omgrachte nederhof met de economiegebouwen aan de zuidwestkant van het kasteel is via een brug met het kasteeliland verbonden. Ten noord oosten van het kasteel ligt een geometrisch ingedeeld terrein, dat met paden omgeven en doorsneden is: de siertuin. Het gedeelte waar zich thans het parkbos bevindt is niet nader ingevuld. Toch was daar in het midden van de 18de eeuw wel degelijk sprake van een aanleg. Van omstreeks 1750 dateert een tuinontwerp voor het oostelijke deel van het huidige parkbos, bestaande uit een rechthoek, waarbinnen drie lanen lopen die in een punt bijeenkomen: een zgn. ganzenvoet (patte d'oie). De middelste laan verbreedt zich halverwege tot een ronde vijver. Dat deze ganzenvoetstructuur is uitgevoerd blijkt uit de Tranchotkaart (1804-1805). Deze situatie is in 1825, getuige de kadastrale minuut van dat jaar, niet veranderd.

De formele indeling van het park is tussen 1820 en 1842 veranderd in een kleinschalig 'lustbosch'. Over de aard van dit 'lustbosch' worden wij geïnformeerd door de Topografisch en Militaire kaart van 1843-1844 en de topografische kaart uit 1891: het rechter of oostelijke deel van het parkbos heeft een indeling met kronkelende paden en open plekken tussen het geboomte, een inmiddels niet meer zo ronde waterpartij die uitmondt in de Bosbeek en een heuvel, pal tegen de Maasstraat aan die uitzicht biedt over het achterliggende bouwland. Het westelijk deel van het huidige parkbos, lange tijd als bouwland in gebruik (bouwland 't Kempke), werd vlak na 1900 bij het landschapsparkje getrokken. Het padenbeloop is hier wat stijver en ook hier werd een vijver aangelegd met een aantakking aan de Bosbeek. In het park stonden twee koepels (inmiddels verdwenen).

Rond 1850 is het gedeelte van de gracht tussen het kasteeliland en de nederhof gedempt.

De historische buitenplaats d'Erp bestaat uit de volgende onderdelen: KASTEEL (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), POORTGEBOUW (3), ECONOMIEGEBOUWEN (4), WATERMOLEN (5) en WASPLAATS (6).

De omgrenzing wordt gevormd door de Baron van Erpplan in het westen (inclusief de laanbeplanting tot aan de Kwistbeek), de Kasteellaan in het zuiden (inclusief de laanbeplanting tussen Baron van Erpplan en Maasstraat), de Maasstraat in het oosten (grens: het hek van de buitenplaats) en de Kwistbeek in het noorden, uitgezonderd de wasplaats en directe omgeving, die ook binnen de omgrenzing vallen.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS D'ERP is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang wegens:

- de typologie van een uit een versterkt en dubbel omgracht kasteel ontstaan edelmanshuis, met herinneringen aan de oorspronkelijke defensieve functie;
- de vroege landschappelijke aanleg van de buitenplaats over een oudere geometrische structuur, bestaande uit open en gesloten gedeeltes en met relaties naar het omringende land (zicht op het dorp en op de Maas);

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de visuele, functionele en historische samenhang tussen de groene en gebouwde elementen;
- de zeldzaamheid van bijzondere onderdelen, zoals het kleinschalige, besloten parkbos, de watermolen en de wasplaats;
- als een van de buitenplaatsen in en rond Baarlo.

Monumentnummer*: 526637

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 april 2007
Kadaster deel/nr	82708/16

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Baarlo	Peel en Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Baarlo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maasbree	I			1538
Maasbree	I			1291

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: KASTEEL.

De oudste vermelding van het kasteel dagtekent van 1326. Het goed was een leen van de Gelderse hertog. Uit die tijd zou de onderbouw van de poorttoren (aan de noordwestzijde) dateren, die in de 15de eeuw in mergel is verhoogd. Voorts bevond zich aan de zuidoostzijde van het complex een donjon. In 1578 werd het kasteel door brand verwoest. Het herstel vond onder Sybert van Eyll vanaf 1598 plaats. In een van de gevels aan de binnenhof jaartalankers 1618. De donjon werd niet herbouwd, de ingang door de poorttoren werd gedicht; de toegang werd verlegd naar de zuidvleugel, waardoor er een directe relatie met de economiegebouwen aan die kant tot stand gebracht werd. Aan de noordkant werd een vleugel die Nederhuis genoemd werd, gebouwd. Hier waren de keukens in onder gebracht.

Pas vanaf de 18de eeuw is er weer sprake van bouwactiviteit. Eigenaar Johan Baptist Joseph de Bierens liet aan de oostkant aan het bestaande 'Nederhuis' een gedeelte bijbouwen, waarmee de nog steeds bestaande opzet van vier vleugels rond een binnenhof voltooid was. In de loop van de 19de eeuw werd de binnenplaats van aanbouwen voorzien. Deze zijn bij de restauratie in de jaren zeventig van de 20ste eeuw ongedaan gemaakt. Toen werden ook weer de brug en toegang door de poorttoren hersteld.

Het kasteel bestaat uit drie vleugels rond een bescheiden binnenhof met de poorttoren aan de noordwestkant. Het gebouw is gedeeltelijk onderkelderd en telt twee in hoogte variërende bouwlagen en kapverdiepingen. De toren aan de noordwestkant telt drie bouwlagen. Het gebouw is voorzien van zadel- en schilddaken gedekt met leien, dakruiter en pironen. Het is opgetrokken in baksteen met toepassing van mergel aan het bovenste deel van de toren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Interieur. Alleen de vertrekken onder de poorttoren en onder de salons aan de zuidkant zijn onderkelderd. De beide kelders onder het woongedeelte zijn met een tongewelf gedekt en onderling met een aflopende gang verbonden.

Toren met muurtrappen met gordelbogen in de dikte van de muur. Op de verdieping van de toren een vertrek met haard en twee kaarsnissen; op de tweede verdieping twee vensterbanken.

Hoekkamer aan de oostkant met samengestelde balklaag. Ten behoeve van een inmiddels weer verwijderd stucplafond zijn de sleutelstukken en de moerbalk vlak gehakt. Natuurstenen vroeg 19de-eeuwse schouw met voluten op leeuwenpoten. Daarnaast een salon aan de noordoostzijde met laat 18de-eeuws stucplafond, versierd met ruiten met profiellijsten en parelrand. Middendeel met acanthusbladen in hoogrelief, terzijde fraai gedetailleerde florale motieven, tondo's en slingers van laurierblad die eindigen in vogelkoppen. Schouw tegen de korte zijde. In de keuken een grote schouw met bakoven en droogkasten daarboven.

Op de verdieping een (bij de restauratie onderverdeelde) ruimte met een samengestelde balklaag die van een stucafwerking is voorzien met rondingen tussen de kinderbinten en een profiellijstje bij de aanzet.

De eikenhouten kapconstructie met krommers dagtekent van omstreeks 1600 en de jaren daarna.

Waardering

Het KASTEEL d' Erp, behorend tot de historische buitenplaats d' Erp, is van algemeen architectonisch en cultuurhistorisch belang wegens:

- de typologie van een uit een versterkt huis ontstaan woonkasteel, met nog steeds herinneringen aan de oorspronkelijke defensieve functie;
- de gecompliceerde bouwhistorie met de aan verschillende tijden en stijlen herinnerende bouwdelen en -materialen;
- de architectuur-, kunst- en bouwhistorische waarde van in- en exterieur;
- de centrale plaats in de aanleg, waar het kasteel historisch, functioneel en visueel het centrum van vormt.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526640

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 april 2007
Kadaster deel/nr	82708/121

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Baarlo	Peel en Maas	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maasbree	I			1676
Maasbree	I			1677
Maasbree	I			383
Maasbree	I			1596
Maasbree	I			1459
Maasbree	I			1217
Maasbree	I			1538
Maasbree	I			1112
Maasbree	I			1539
Maasbree	I			1261
Maasbree	I			720
Maasbree	I			1326
Maasbree	I			1291

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: TUIN- EN PARKAANLEG.

Uit een landmeterskaart van 1752 blijkt de situatie ter plaatse: het kasteel ligt binnen een eigen omgrachting. Ook het met bomen beplante voorterrein ligt binnen een omgrachting, die gevoed wordt door de Kwistbeek. Dit terrein, in 1664 'den nyen boogaert' genoemd, heeft die functie tot 1962 behouden. Op de noordwestelijke punt is de watermolen gesitueerd (zie hiervoor onderdeel 5). De omgrachte nederhof met de economiegebouwen aan de zuidwestkant van het kasteel is via een brug met het kasteeliland verbonden. Ten oosten van het kasteel ligt een geometrisch ingedeeld terrein, dat met paden omgeven en doorsneden is: de siertuin. Het gedeelte waar zich thans het parkbos bevindt is niet nader ingevuld. Toch was daar in het midden van de 18de eeuw wel degelijk sprake van een aanleg. Van omstreeks 1750 dateert een tuinontwerp voor het oostelijke deel van het huidige parkbos, bestaande uit een rechthoek, waarbinnen drie lanen lopen die in een punt bijeenkomen: een zgn. ganzenvoet (patte d'oeie). De middelste laan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verbreedt zich halverwege tot een ronde vijver. Dat deze ganzenvoetstructuur is uitgevoerd blijkt uit de Tranchotkaart (1804-1805). Deze situatie is in 1825, getuige de kadastrale minuut van dat jaar, niet veranderd. De formele indeling van het park is tussen 1820 en 1842 veranderd in een kleinschalig 'lustbosch'. Over de aard van dit 'lustbosch' worden wij geïnformeerd door de Topografisch en Militaire kaart van 1843-1844 en de topografische kaart uit 1891: het rechter of oostelijke deel van het parkbos heeft een indeling met kronkelende paden en open plekken tussen het geboomte, een inmiddels niet meer zo ronde waterpartij die uitmondt in de Bosbeek en een heuvel, pal tegen de Maasstraat aan die uitzicht biedt over het achterliggende bouwland. Het westelijk deel van het huidige parkbos, lange tijd als bouwland in gebruik (bouwland 't Kempke), werd vlak na 1900 bij het landschapsparkje getrokken. Het padenbeloop is hier wat stijver en ook hier werd een vijver aangelegd met een aantakking aan de Bosbeek. In het park stonden twee koepels (inmiddels verdwenen).

Rond 1850 is het gedeelte van de gracht tussen het kasteeliland en de nederhof gedempt.

De historische tuin- en parkaanleg valt in wezen uiteen in drie gedeelten:

(a) het kasteel (zie hiervoor onderdeel 1), het poortgebouw met aangebouwde economiegebouwen (zie hiervoor de onderdelen 3 en 4) en de directe omgeving, bepaald door grachten, sier- en moestuinen; dit is een vrij gesloten geheel en heeft in de loop der eeuwen een wisselend open en gesloten karakter gehad; wel was de functie afgestemd op de directe nabijheid van kasteel en economiegebouwen.

(b) de weide voor het kasteel, eveneens omgracht, in de loop der tijd als boomgaard in gebruik geweest; dit is altijd een relatief open gedeelte geweest met een nadrukkelijke visuele en functionele relatie met het hoger gelegen dorp, de molen (zie hiervoor onderdeel 5) en de wasplaats (zie hiervoor onderdeel 6);

(c) het gedeelte ten noorden van kasteel en weide, dat als park fungeert, zij het met een door de eeuwen heen wisselende invulling. Tegenwoordig betreft het een waardevol parkbos met een gebogen lanenpatroon en als bijzondere elementen een druppelvormige vijver waarin een eiland, een tweede vijver (beide gevoed uit de gracht langs het weiland) en langs de rand een verhoging vanwaar zicht op het open land. Bijzondere bomen, zoals enkele grote taxussen, cipres, sequoia, bruine beuk; verder hoofdzakelijk beuk, eik, kastanje en acacia.

Waardering

De TUIN- EN PARKAANLEG van d'Erp, behorend tot de historische buitenplaats d'Erp is van algemeen cultuur- en tuinhistorisch belang wegens:

- de ouderdom;
- het type, namelijk uit een verdedigbaar omgracht huis gegroeide buitenplaats met gronden voor sier (parkbos) en gebruik (tuinen, weiland, boomgaard, hakhout);
- de aanleg van de buitenplaats, bestaande uit open en gesloten gedeelten en met relaties naar het omringende land (zicht op het dorp en op de Maas);
- de visuele, functionele en historische samenhang tussen de groene en gebouwde elementen;
- de zeldzaamheid van kleinschalige, besloten parkbossen met een fijnmazige padenstructuur en eenvoudige, maar typerende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

elementen zoals vijvers.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 526641

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 2007
Kadaster deel/nr 82708/22

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Baarlo Peel en Maas Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Baarlo

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Maasbree I 1291

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: POORTGEBOUW.

Het poortgebouw en de in het verlengde daarvan liggende, L-vomige hoeve hebben een vroeg 17de-eeuwse oorsprong. De uit rode baksteen opgetrokken poort staat op een vrijwel vierkante plattegrond en is voorzien van een afgeknot tentdak met leidekking. Op de hoeken van het metselwerk zijn klezoren toegepast. Grote rechtafgesloten doorrijdeur naar het binnenterrein. Rechte muurankers, duivengaten onder de dakrand en twee venstertjes met een luik.

Waardering

Het POORTGEBOUW behorend tot de historische buitenplaats d'Erp is van algemeen cultuurhistorisch belang wegens:

- de ouderdom;
- het type;
- de historische, visuele en functionele samenhang met de overige onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz. Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526642

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 april 2007
Kadaster deel/nr	82708/53

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Baarlo	Peel en Maas	Limburg					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Baron van Erplaan	3			5991 BM	Baarlo		
Baron van Erplaan	5			5991 BM	Baarlo		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>			<i>Grondperceel</i>	
Maasbree	I					1217	
Maasbree	I					1596	

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4: ECONOMIEGEBOUWEN.

De L-vormige economiegebouwen hebben een vroeg 17de-eeuwse oorsprong; het huidige uiterlijk wordt in hoofdzaak bepaald door een bouwcampagne van omstreeks 1900.

De naast de poort gelegen vleugels staan op een L-vormige plattegrond, hebben een omlopende schilddak onder rode en gesmoorde dakpannen, met gedeeltelijk ver doorgetrokken dakvoet en zijn voorzien van een tandlijst. Roedevensters van verschillende afmetingen. Dakkapellen aan buiten- en binnenzijde onder een op het dakvlak aanlopend schilddakje. Boven de rondboog van de schuur een hardstenen sluitsteen met wapens en het jaartal 1576.

Waardering

De ECONOMIEGEBOUWEN behorend tot de historische buitenplaats d'Erp zijn van algemeen cultuurhistorisch belang wegens:

- de geschiedenis;
- het type;
- de historische, visuele en functionele samenhang met de overige onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Monumentnummer*: 526643

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 april 2007
Kadaster deel/nr	82708/177

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Baarlo	Peel en Maas	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maasbree	I			1459
Maasbree	I			383

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: WATERMOLEN.

Evenals het kasteel heeft de watermolen een middeleeuwse oorsprong. Het huidige gebouw is 18de-eeuws en gerestaureerd in 1977.

Op de plaats waar de Kwistbeek het Maasterras verlaat is een watermolen geplaatst die gebruik maakt van het hoogteverschil tussen Kwistbeek en Bosbeek. Het waterpeil van de grachten rond het kasteel en voorterrein kon worden opgestuwd door het stuwwerk van de molen. Tevens dienden de grachten als overloop voor een teveel aan water.

In 1388 is de eerste vermelding van de watermolen. Vanaf 1664 komt hij op (landmeters)kaarten voor als 'muelen op de beek'. De molen, in bezit van de eigenaar van het kasteel werd in 1857 tot oliemolen omgebouwd. In 1900 kreeg hij de functie van graanmolen weer terug en heeft die tot 1962 behouden. Gebouw op rechthoekige grondslag, opgetrokken in baksteen en voorzien van een geknikt schilddak met leibedekking. Aan de zuidzijde bevindt zich het waterrad met gemetselde aan- en afvoer van het water van de Kwistbeek.

Waardering

De WATERMOLEN, onderdeel van de historische buitenplaats d'Erp, is van algemeen belang wegens:

- het type onderslag watermolen;
- de functionele samenhang met het watersysteem rond het kasteel;
- de ouderdom;
- de visuele, en historische samenhang met de historische buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Molen

Monumentnummer*: 530016

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 2007
Kadaster deel/nr 82700/96

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Baarlo Peel en Maas Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Baarlo

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Maasbree I 1459

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 6: WASPLAATS.

De wasplaats, genaamd de Sprunk. De verschijningsvorm is 20ste-eeuws. Aan de voet van het hoge terras waar kerk en markt gelegen zijn, ter plaatse van de wasplaats, treedt kwel op (Sprunk = watersprong of kwel. Oorspronkelijk als drenkplaats voor vee in gebruik. In de 20ste eeuw is de loop van de Bosbeek omgeleid naar 'de Sprunk'. Samen met het kwelwater kon het schone water van de Bosbeek hier door de dorpingen gebruikt worden.

Wasplaats, bestaande uit een rechthoekige vijver omgeven door bakstenen keermuren gemetseld in visgraatpatroon en rondom voorzien van een keibestrating. Aan de kasteelzijde is de wasplaats voorzien van een dwars geplaatste overkapping, een met rode pannen gedekt schilddak op gemetselde stenen zuilen.

Waardering

De WASPLAATS, onderdeel van de historische buitenplaats d'Erp, is van algemeen belang wegens:

- de ouderdom van de functie ter plaatse;
- de visuele en historische samenhang met het kasteel;
- het type wasplaats, uitgevoerd in de vormtaal en het materiaal eigen aan de Delftse school.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Nijverheid Wasserij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument